4-24030030-12-5r-18032024
Dosarul nr.5r-1062/2024

D E C I Z I E
În numele Legii

01 octombrie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Vasilisa Muntean
Grefier Tcaci Cristian

examinând în ședință publică în ordine de recurs contestația cet. Prisac Violina prin intermediul avocatului Corjan Angela împotriva deciziei asupra cauzei contravenționale nr.D01 487260 din 26.02.2024, adoptată în temeiul art.69 alin.(1) Cod Contravențional al RM,

a c o n s t a t a t:

La data de 26.02.2024 agentul constatator al OSS al SP-1 a IP Buiucani al DP mun. Chișinău, inspector principal Mocanu Vladislav a întocmit în privința cet. Prisac Violina decizia asupra cauzei contravenționale nr.D01 487260 în baza art.69 alin.(1) Cod Contravențional al RM, pentru faptul că la data de 27.09.2021, aflându-se în *****, prin intermediul rețelei de socializare "Instagram", a scris în adresa cet. Diachenko - Prisac Alina mesajul "Da, pentru că cu curvia prin biserici nu se umblă, lumea trebuie să știe cu cine se confruntă", fapt prin care a lezat onoarea și demnitatea cet. Diachenko - Prisac Alina.

Prin decizia agentului constatator emisă în baza art.69 alin.(1) Cod Contravențional al RM, procesul contravențional a fost încetat în temeiul art.30 Cod Contravențional al RM, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

Nefiind de acord cu decizia emisă de agentul constatator nr.D01 487260 din 26.02.2024, în temeiul art.69 alin.(1) Cod Contravențional al RM, la data de 12.03.2024 contravenienta Prisac Violina prin intermediul avocatului Corjan Angela a depus recurs, solicitând anularea deciziei asupra cauzei contravenționale nr.D01 487260 din 26.02.2024, adoptată în temeiul art.69 alin.(1) Cod Contravențional al RM.

În motivarea recursului se invocă dezacordul cu procesul-verbal de contravenţie, deoarece Prisac Violina nu a comis fapta contravenţională imputată, iar cele relatate nu corespund realităţii şi nu pot fi demonstrate prin probe veridice, deoarece de pe foto telefon prezentat – lipseşte "anul", este arătată doar data şi ora, în asemenea circumstanţe, agentul constatator nu putea stabili cu certitudine anul presupus săvârşirii faptei imputate. Mai mult decât atât, cuvintele şi mesajul au avut loc în privat, ci nu prin mass-media, neafişându-le în public nimănui. Contravenienta a fost calomniată de fostul ei soţ Prisac Alexandru şi actuala soţie a acestuia, Diachenko-Prisac Alina, pentru a solicita ulterior sume fabuloase şi necuvenite cu titlu de prejudiciu moral. Constatarea faptei contravenţiei înseamnă colectarea şi administrarea probelor ce dovedesc prezenţa unei contravenţii. Nu este clar în ce mod agentul constatator a constatat că contravenția a fost săvârșită în mediu virtual, fără indicare probelor din care reiese cu exactitate dată/luna/anul concretă în rețele de socializare, deoarece se observă din copii-xerox prezentate că

textul este dat fotografierii "screen-shot" şi apoi probabil transmis de la telefon cu un nr. ucrainean direct la "Facebook" sau "Instagram" la actualul soţ al acesteia, Prisac Alexandru. Astfel, se observă că atât Diachenko Alina, cât şi Prisac Alexandru erau în relaţii apropiate până la căsătorie şi de comun acord au pus pe cale planul de a se îmbogăţi nejustificat ulterior prin solicitarea unui prejudiciu material, dar în prealabil prin "hărţuire la telefon", au impus-o să spună ce părere are despre relaţiile extra-conjugale ale acestuia, ulterior divorţându-se de acesta.

Indică apărătorul că nu are claritate şi intensitatea jignirilor presupuse şi cum ele pot fi apreciate. Ce probe a folosit agentul constatator, din moment ce pe pozele prezentate lipseşte anul cu desăvârşire, în lipsa acestora agentul nu poate purcede la constatarea gradului și volumului intensităţii jignirilor presupuse prin care contravenienta ar fi tulburat liniştea și onoarea dnei Diachenko Alina, actuala soţie a lui Prisac Alexandru, or potrivit legislaţiei naţionale nu se admite căsătorie multiplă şi nu este recunoscut concubinajul, cum se admite probabil în alte ţări ale lumii.

Consideră că şi în cazul contravenţiei privind lezarea demnităţii admise cu indicarea la normele morale, unanim acceptate în societate, cum este fidelitatea în căsnicie sau cele 10 porunci din Biblie, una dintre care este "A nu prea curvi" şi contravenţia prevăzută de art.69 alin.(1) Cod Contravențional, urmează să fie efectuate cu verificarea mijloacelor legale admise şi verificate de medic specialist, cum este psihilog sau în cazuri şi mai grave, consult la un psihiatru de către presupusa parte vătămată Diachenko Alina.

Menționează că în procesul-verbal de contravenţie nu este indicată nici o probă cu ajutorul căruia presupusa parte vătămată Diachenko Alina ar fi putut proba vătămarea psihică şi/sau emoţională, precum adresare la medicul-psiholog pentru a aprecia gravitatea faptelor pretinse de art.69 alin.(1) Cod Contravențional, demonstrând astfel încât, că ea ar fi fost lezată în această perioadă de timp într-un drept al său recunoscut de lege şi să atingă un grad de severitate al normei legale stabilite, iar normele morale - unanim recunoscute în societate, cum este demnitatea şi decenţa unei femeie "necăsătorite" în comunitate, încălcarea acestora nimănui nu este permisă, iar sancţiunea care intervine la încălcarea normelor în societate este anume blamare şi facere cunoştinţă despre astfel fapte preotului de la Biserica Baptistă din mun. Chişinău - pe care o vizitează în continuare şi în prezent atât Prisac Violina, cât şi Prisac Alexandru, de altfel aici au făcut cunoştinţă pentru prima dată, au dat numele copiilor acestora din Biblie: Samuel şi David Prisac. De aceea, mesajul citat: "*Cu curvăria prin biserici nu se umblă, lumea trebuie sa ştie cu cine se confruntă*" anume se raportează la "norme morale" şi textul din Biblie şi la cele 10 porunci, una dintre care prevede *"A nu prea curvi".*

Prin urmare, solicită anularea deciziei asupra cauzei contravenționale nr.D01 487260 din 26.02.2024, adoptată în temeiul art.69 alin.(1) Cod Contravențional al RM.

În ședința de judecată contravenienta Prisac Violina fiind legal citată prin scrisori recomandate (f.d.81, 86-87), nu s-a prezentat, nu a comunicat motivul neprezentării și nu a solicitat examinarea recursului în absența sa.

Apărătorul contravenientei Prisac Violina, Corjan Angela în ședința de judecată, fiind legal citată prin scrisori recomandate, recepționate la 12.04.2024 și 19.07.2024 (f.d.78, 84), nu s-a prezentat, nu a comunicat motivul neprezentării și nu a solicitat examinarea recursului în absența sa.

În ședința de judecată de examinare a recursului agentul constatator Mocanu Vladislav, fiind legal citat prin scrisori recomandate, recepționată la data de 12.04.2024 și 19.07.2024 (f.d.77, 83), nu s-a prezentat, nu a comunicat motivul neprezentării și nu a solicitat examinarea recursului în absența sa.

Victima Diachenko - Prisac Alina fiind legal citată prin scrisori recomandate, fiind legal citată prin scrisori recomandate, recepționate la 25.07.2024 (f.d.79-80, 85), în ședința de judecată nu s-a prezentat, nu a comunicat motivul neprezentării și nu a solicitat examinarea recursului în absența sa.

Potrivit art.455 alin.(2) și (3) Cod Contravențional, prezența agentului constatator sau, după caz, a procurorului, în cazul în care acesta este parte în cauza contravențională, la ședința de judecare a cauzei contravenționale este obligatorie. Absența agentului constatator sau, după caz, a procurorului, citați în conformitate cu legislația, fără motiv întemeiat și fără înștiințarea prealabilă a instanței, nu împiedică judecarea cauzei contravenționale și permite aplicarea acestuia a unei amenzi judiciare de către instanța de judecată, în conformitate cu art.201 din Codul de procedură penală. Neprezentarea în ședință a făptuitorului sau a victimei, legal citate, fără motive întemeiate nu împiedică judecarea cauzei contravenționale.

Având în vedere dovada de citare legală a agentului constatator, a victimei și a făptuitoarei, care nu s-au prezentat, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora.

Examinând materialele cauzei contravenționale, instanța a ajuns la concluzia de a admite recursul înaintat din următoarele considerente.

Potrivit art.451^3 alin.(1) și (2) Cod Contravențional, deciziile privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator pot fi contestate cu recurs în termen de 15 zile din data aplicării sancțiunii, în instanța de fond conform competenței teritoriale. Decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator poate fi contestată de către contravenient, victimă, procuror sau de către conducătorii autorităților din care fac parte agenții constatatori.

Alin.(3) al aceluiași articol stabilește că deciziile privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator pot fi contestate în baza următoarelor temeiuri:

a) nu au fost respectate dispozițiile privind competența materială;

b) contravenientul a fost sancționat pentru o faptă care nu este prevăzută de partea specială a cărţii a doua;

c) s-au aplicat sancțiuni în alte limite decât cele prevăzute de partea specială a cărții a doua.

În conformitate cu art.451^4 Cod Contravențional, recursul declarat se examinează de către un judecător conform capitolului VIII din titlul II cartea a doua, care se aplică în mod corespunzător, cu excepțiile prevăzute la prezentul capitol. Instanța de recurs poate adopta una din următoarele decizii:

1) să respingă recursul şi să mențină decizia agentului constatator dacă este: a) tardiv; b) inadmisibil; c) nefondat;

2) să admită recursul şi să anuleze decizia agentului constatator şi să adopte una dintre următoarele soluții: a) dispunerea achitării persoanei sau încetării procesului contravențional; b) rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, însă fără a înrăutăți situația contravenientului.

Părțile se informează despre locul, data şi ora ședinței de examinare a recursului, însă neprezentarea acestora nu împiedică examinarea recursului şi desfășurarea ședinței, în cazul în care la dosar este dovada citării fiecărei părți.

Conform art.446 lit.c) Cod Contravențional, în cazul constatării unei fapte contravenționale, agentul constatator nu încheie proces-verbal cu privire la contravenție dacă fapta contravențională a fost examinată în baza constatărilor personale ale agentului constatator.

Potrivit art.451^1 alin.(1) Cod Contravențional, în cazul depistării unei fapte ce constituie contravenție, agentul constatator nu încheie proces-verbal cu privire la contravenție dacă sânt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) contravenția poate fi constatată în temeiul constatărilor personale ale agentului constatator şi nu necesită acumulare de probe;

b) persoana acceptă constatările agentului constatator, ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăției, şi recunoaște săvârșirea contravenției;

c) examinarea contravenției şi aplicarea sancțiunii țin de competența agentului constatator;

d) contravenția nu este pasibilă de sancțiunea confiscării bunurilor în conformitate cu art.439[7].

Instanța de judecată remarcă faptul că potrivit art.451[3] alin.(1) și (2) Cod Contravențional, deciziile privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator pot fi contestate cu recurs în termen de 15 zile din data aplicării sancțiunii, în instanța de fond conform competenței teritoriale. Decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator poate fi contestată de către contravenient, victimă, procuror sau de către conducătorii autorităților din care fac parte agenții constatatori.

În circumstanțele speței, examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator și de sancționare cu nr.D01 487260 din 26.02.2024 și întocmirea actului a avut loc în prezența făptuitoarei Prisac Violina, recursul a fost depus și înregistrat la IP Buiucani al DP mun. Chișinău la data de 12.03.2024 cu nr.2180, astfel fiind respectat termenul de contestare de 15 zile de la data aplicării sancțiunii, conform prevederilor art.451[3] alin.(1) Cod Contravențional.

Instanța de judecată menționează că potrivit art.381 alin.(2) Cod Contravențional, orice persoană are dreptul la examinarea şi la soluționarea cauzei sale în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanță independentă, imparțială, legal constituită, care să acționeze în conformitate cu prezentul cod, iar în conformitate cu alin.(4), autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât şi cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum şi circumstanțele atenuante sau agravante.

Aceste norme statuează obligativitatea de respectare a tuturor drepturilor şi libertăților persoanei învinuite, inclusiv dreptul la apărare. Această garanție rezidă din art.6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale – dreptul a un proces echitabil, precum şi din art.378 alin.(1) Cod Contravențional - în procesul contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să asigure părților şi altor participanți la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale în condițiile prezentului cod.

Potrivit art.7 Cod Contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod, iar art.375 alin.(3) al codului stabilește faptul că concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional.

În ședința de judecată s-a constatat că prin decizia agentului constatator cu nr.D01 487260 din 26.02.2024, cet. Prisac Violina a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art.69 alin.(1) Cod Contravențional al RM, procesul contravențional fiind încetat în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

Instanța de judecată reține că la materialele cauzei contravenționale careva probe concludente și incontestabile care ar demonstra vinovăția Violinei Prisac în comiterea faptelor imputate, și anume "injuria, adică exprimarea verbală, scrisă sau non-verbală, inclusiv prin desen sau imagine, care ofensează intenționat persoana şi care contravine normelor de conduită general acceptate într-o societate democratică", nu au fost prezentate.

Instanța de judecată atestă că la materialele cauzei au fost anexate în calitate de probe capturi de ecran a unor conversații, nefiind specificat sursa acestora, data conversațiilor, precum și participanții la conversațiile respective, astfel că acestea nu pot fi apreciate drept probe la prezenta cauză contravențională.

Se reține că potrivit art.425 Cod Contravențional, probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției şi la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziție, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, depozițiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege. Nici o probă nu are valoare prestabilită. Sânt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod. Nu pot fi admise ca probe datele care au fost obţinute: a) prin violenţă, ameninţări sau prin alte mijloace de constrângere; b) prin metode ce contravin prevederilor ştiinţifice; c) prin încălcarea esenţială a drepturilor şi libertăţilor constituționale ale persoanei, inclusiv a dreptului la apărare sau a dreptului la interpret/traducător. Procesului contravențional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă şi la procedeele probatorii, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod.

Totodată, referitor la ilegalitatea deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator și de sancționare cu nr.D01 487260 din 26.02.2024, invocată de contravenientă, urmează de menționat că din conținutul deciziei nr.D01 487260 din 26.02.2024 rezultă că aceasta a fost întocmită în prezența cet. Prisac Violina, ultima indicând ograf că nu este de acord cu învinuirea adusă și aplicând semnătura sa la rubricile corespunzătoare.

Potrivit art.451² alin.(1) Cod Contravențional, decizia privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator este un document executoriu, care va include:

a) data (ziua, luna, anul), ora şi locul întocmirii deciziei;

b) calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă, numărul legitimației sau al unui alt act care stabileşte identitatea acestuia;

c) numele, prenumele, domiciliul şi/sau reşedinţa, datele din buletinul de identitate al persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional sau, după caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice – denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă;

d) fapta contravenţională, locul, timpul şi circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, identitatea victimei, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie;

e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei;

f) aducerea la cunoştinţa contravenientului, precum şi a reprezentantului legal al minorului a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art.384 şi 387 ale prezentului cod, precum şi a consecinţelor examinării contravenţiei în procedură simplificată;

g) declaraţia contravenientului despre recunoaşterea săvârşirii contravenţiei şi acceptarea constatărilor agentului constatator ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăţiei contravenientului.

În speță, instanța de judecată atestă că agentul constatator a întocmit decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator nr.D01 487260 din 26.02.2024, în prezența cet. Prisac Violina, fără a avea declarația acesteia despre recunoașterea săvârșirii contravenției, ceea ce contravine prevederilor art.451^2 alin.(1) lit.g) Cod Contravențional, or, în asemenea caz, agentul constatator urma să întocmească în mod obligatoriu proces-verbal cu privire la contravenție.

Mai mult, cet. Prisac Violina a indicat olograf la rubrica "obiecții" că nu este de acord cu învinuirea adusă și cu înscrisurile prezentate drept probe, or, conversațiile prezentate nu conțineau anul când au avut loc, nefiind posibil de stabilit cu certitudine timpul săvârșirii faptei imputate.

În această ordine de idei, instanța determină că decizia agentului constatator cu nr.D01 487260 din 26.02.2024 este una contrară prevederilor imperative prevăzute la art.451^1 alin.(1) Cod Contravențional al RM, în care legiuitorul a stipulat expres condițiile care urmează a fi întrunite cumulativ la emiterea deciziei în baza constatărilor personale ale agentului constatator.

În sensul art.6 alin.(1) CEDO, organul care examinează cauza în fond, trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care s-a sprijinit. Această exigență care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiţiei, nu poate fi întotdeauna înţeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părţilor. Instanţele naţionale sunt obligate să-şi motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înţeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligaţie de a se pronunţa asupra problemelor cele mai importante ridicate în speţă (cauza Ruiz Torija şi Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 09 decembrie 1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 06 iunie 2006).

Ținând cont de cele menționate supra, având în vedere că decizia nr.D01 487260 din 26.02.2024 a fost emisă de către agentul constatator cu încălcarea prevederilor art.451^1 și art.451^2 Cod Contravențional al RM, instanța de judecată consideră necesar să adopte soluția prevăzută de art.451^4 alin.(2) pct.2) lit.a) Cod Contravențional al RM, prin care să se admită recursul declarat, cu anularea deciziei atacate.

În conformitate cu art.art.451^3 alin.(1) și (2), 460-463, Cod Contravențional al RM, instanța de recurs, -

d e c i d e:

Se admite recursul cet. Prisac Violina împotriva deciziei de sancționare nr.D01 487260 din 26.02.2024, emise în baza art.69 alin.(1) Cod Contravențional al RM.

Se anulează decizia de sancționare nr.D01 487260 din 26.02.2024, prin care cet. Prisac Violina a fost recunoscută vinovată de săvârșirea contravenției prevăzute de art.69 alin.(1) Cod Contravențional al RM, cu încetarea procesului contravențional.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecător **Vasilisa Muntean**